

Ksiądz prof. **Michał Heller** urodził się 12 marca 1936 roku w Tarnowie w rodzinie inteligenckiej. Jego ojciec, absolwent Politechniki Wiedeńskiej i Politechniki Lwowskiej był znanym inżynierem w fabryce Związków Azotowych w Mościcach koło Tarnowa, współpracownikiem ministra Kwiatkowskiego. Kiedy w 1939 roku wkroczyli Niemcy, rodzina Hellerów musiała uciekać na wschód. Hellerowie osiedli na krótko we Lwowie, ale już w 1940 roku cała rodzina została wywieziona na Sybir. Koniec wojny pozwolił rodzinie Hellerów w 1946 roku wrócić do Polski, gdzie ojciec powrócił na stanowisko inżyniera do Mościc.

Michał Heller w roku 1953 zdał maturę i następnie wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie. W rodzinie Hellerów zawsze pielęgnowano tradycje religijne i intelektualne. Po święceniach kapłańskich 26 kwietnia 1959 Michał Heller trafił do Ropczyc jako wikariusz. W roku 1960 rozpoczął studia z filozofii przyrody na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, które ukończył w roku 1965 ze stopniem magistra filozofii na podstawie rozprawy dotyczącej zagadnień szczególnej teorii względności. Wkrótce potem został mianowany prefektem i wykładowcą filozofii przyrody w seminarium duchownym w Tarnowie. Równocześnie przygotowywał rozprawę doktorską z kosmologii relatywistycznej.

W roku 1966 ks. Heller uzyskał doktorat na podstawie rozprawy pt. *Koncepcja seryjnych modeli wszechświata i jej filozoficzne implikacje*. Wkrótce potem rozpoczął pracę nad rozprawą habilitacyjną, uzupełniając swoje studia lubelskie na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Habilitował się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w roku 1969 na podstawie rozprawy pt. *Zasada Macha w kosmologii relatywistycznej*. W roku 1972 ksiądz Heller objął stanowisko docenta na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie, przekształconym w latach późniejszych w Papieską Akademię

Teologiczną (PAT). W roku 1985 uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w roku 1990 tytuł profesora zwyczajnego. Od roku 1991 ksiądz profesor pełni funkcję rektora Instytutu Teologicznego w Tarnowie, a od roku 2000 przez dwie kadencje funkcję dziekana Wydziału Teologicznego PAT w Tarnowie.

Od roku 1987 współpracuje z matematykami Politechniki Warszawskiej w Zakładzie Geometrii Różniczkowej na Wydziale MiNI. Powstało wiele wspólnych prac poświęconych matematycznej naturze różnych typów osobliwości kosmologicznych i grupoidowemu modelowi unifikującemu teorię względności i mechanikę kwantową.

Profesor Michał Heller stworzył wraz z księdzem profesorem Józefem Życińskim Ośrodek Badań Interdyscyplinarnych (OBI) działający przy PAT w Krakowie. Od roku 1991 ksiądz Michał Heller jest członkiem zwyczajnym Papieskiej Akademii Nauk w Rzymie, a od roku 1994 prałatem honorowym Ojca Świętego. Jest członkiem wielu innych towarzystw i zrzeszeń między innymi: Polskiego Towarzystwa Fizycznego, Polskiego Towarzystwa Astronomicznego, Petersburskiej Akademii Historii Nauki i Techniki, International Astronomical Union, European Physical Society, International Society for General Relativity and Gravitation, International Society for Science and Theology.

Ksiądz profesor Michał Heller jest laureatem wielu prestiżowych nagród i wyróżnień, m.in. doktoratu honoris causa Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1996), Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (2009) oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (2011), a przede wszystkim Nagrody Templetona (2008), zwanej powszechnie „teologicznym Noblem”, przyznawanej za szczególne zasługi w łączeniu religii z nauką. Ksiądz profesor Michał Heller całą nagrodę Templetona przeznaczył na stworzenie Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych, wspólnego projektu Uniwersytetu Jagiellońskiego i Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

Dorobek naukowy profesora Michała Hellera liczy ponad 900 pozycji, w tym 70 książek, ponad 100 prac z dziedziny kosmologii i fizyki matematycznej, ponad 400 artykułów z filozofii i teologii oraz licznych artykułów popularno-naukowych. Dziedziny badań naukowych profesora Hellera to filozofia przyrody, historia nauki, kosmologia, grawitacja kwantowa, teologia a w szczególności relacje między nauką i wiarą.